

Gemeente West Maas en Waal pakt de regie

De gemeente West Maas en Waal is een gemeente in Gelderland met acht dorpen en 18.000 inwoners. Het Digi-Taalhuis doet het goed. De gemeente heeft de aanpak van laaggeletterdheid hoog op de agenda staan. Een stuurgroep, met de wethouder als voorzitter, komt regelmatig bijeen om met alle partners te overleggen en een enthousiaste wethouder en beleidsmedewerker houden het thema op de agenda. De partners: de gemeente, het roc, de bibliotheek, welzijn, vluchtelingenwerk, de GGD, Werkcoöperatie West Maas en Waal en Stichting Lezen & Schrijven werken goed samen.

Hoe heb je het aangepakt?

In 2015 werd het Bondgenootschap voor Geletterdheid Rivierenland ondertekend. De gemeente West Maas en Waal wilde daar graag aan deelnemen en wilde ook iets extra's doen. Na ondertekening heeft wethouder Bert van Swam zitting genomen in de stuurgroep en is besloten een Digi-Taalhuis op te richten en met zo veel mogelijk partijen samen te werken om het echt inhoud te geven. Belangrijke pijlers: herkenbaarheid bij de inwoners van het thema laaggeletterdheid en zo veel mogelijk vindplaatsen benaderen. De stuurgroep benaderde bijvoorbeeld ondernemers en de medewerkers van de gemeente. Er werden Taalambassadeurs gevonden die zorgden voor herkenbaarheid. Iedereen die maar vindplaats kan zijn, wordt benaderd en naar de inwoners van de gemeente toe wil de stuurgroep laten zien dat er hulp is en dat er vrijwilligers zijn die kunnen helpen. Met ondernemers werd een convenant gesloten zodat ook zij laaggeletterdheid meer op hun netvlies krijgen. Lokale partijen, zoals zorgaanbieders en de gemeente, worden geschoold in het herkennen van laaggeletterden. Het doel: 225 laaggeletterden vinden in 3 jaar.

Wat levert het op?

Door de regierol van de gemeente en de regelmatige vergaderingen van de stuurgroep, blijft het thema laaggeletterdheid op de agenda in de gemeente West Maas en Waal. In

het nieuwe coalitieakkoord is er dit keer zelfs nog meer aandacht voor taal en laaggeletterdheid.

Wat zijn de succesfactoren?

- Een enthousiaste en betrokken wethouder en beleidsmedewerker.
- Goede samenwerking met alle partners.
- Vaste stuurgroepvergaderingen eens per kwartaal. De acties worden besproken in de gemeenteraad en er gaat een informatienota naar de raad.
- Op alle mogelijke manieren een cursus zo laagdrempelig mogelijk maken. Dit kan bijvoorbeeld door bij mensen thuis langs te gaan en erover te praten in een omgeving waar ze zich veilig voelen.

Tegen welke uitdagingen liep je aan?

Er was snel een stuurgroep gevormd met enthousiaste mensen. Maar een uitdaging was wel om anderen mee te krijgen. Soms zien bedrijven of overheidsinstanties het niet zitten om een cursus te volgen op het gebied van laaggeletterdheid omdat ze denken dat ze daar niet mee te maken hebben. Maar dan blijkt achteraf toch dat er laaggeletterden werkzaam zijn. Het herkennen dat er iets moet gebeuren is soms dus lastig, maar omdat de gemeenteraad het belangrijk vindt, is er toch doorgepakt. Een ondernemer of bedrijf is misschien niet op zoiets bedacht, maar door in gesprek te gaan leer je van elkaar. Met goed resultaat.

Wat zijn de randvoorwaarden om de aanpak te doen slagen?

- Een goede samenwerking met partners.
- Het continu op de agenda houden van het onderwerp en het zorgen dat je ermee bezig blijft. Je kunt laaggeletterdheid toegankelijker maken door veel in gesprek te gaan en het zichtbaar te maken zodat laaggeletterden zich veiliger voelen en vindplaatsen zich meer betrokken voelen. Dat kan door veel te praten, met de stuurgroep en met ambassadeurs.
- Resultaten tonen, ook als het wat moeizamer gaat.
- Durven te vertellen over successen.
- Zorgen dat je ambassadeurs vindt die erover willen vertellen.
- Durf iets op te zetten en kijk niet alleen naar behaalde aantallen maar blijf enthousiast over wat je wilt neerzetten, dan komen de resultaten vanzelf wel.
- Vertrouwen hebben en weten dat het soms even duurt.

Wat zijn de volgende stappen?

De gemeente West Maas en Waal is bezig met een mobiel Digi-Taalhuis, waarmee ze alle dorpen af kunnen gaan. Zo kunnen ze in ieder dorpshuis, bij voorbeeld de seniorenvereniging, een dag lang een Digi-Taalhuis neerzetten. Hierbij ligt de focus op NT1 en hierdoor kunnen ze goed laten zien wat voor mogelijkheden er zijn.

De provincie Gelderland heeft extra geld vrijgemaakt om te investeren in laaggeletterdheid. Wethouder Van Swam van de gemeente West Maas en Waal gaat nu ook plaatsnemen in de provinciale stuurgroep.